

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 168/2022 van 19 juli 2022

Betreft: Adviesaanvraag over een wetsvoorstel teneinde toegang te verstrekken tot de archieven, met het oog op het opnieuw samenstellen van gezinnen waarvan de leden na een gedwongen scheiding niet in hetzelfde land wonen (CO-A-2022-157)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière, de heer Yves-Alexandre de Montjoye en de heer Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Eliane Tillieux, Kamervoorzitter, ontvangen op 7 juni 2022;

Gelet op de aanvullende informatie ontvangen op 22 en 24 juni 2022;

Brengt op 19 juli 2022 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft het advies van de Autortiteit gevraagd over een wetsvoorstel teneinde toegang te verstrekken tot de archieven, met het oog op het opnieuw samenstellen van gezinnen waarvan de leden na een gedwongen scheiding niet in hetzelfde land wonen (55-2648/001) (hierna "het voorstel" of "het wetsvoorstel").
2. Dit wetsvoorstel ligt in de lijn van de resolutie die op 29 maart 2018 door de Kamer van volksvertegenwoordigers is aangenomen, over de segregatie waarvan de metissen uit de periode van de Belgische kolonisatie in Afrika het slachtoffer zijn geweest¹.
3. In deze resolutie wordt de federale regering onder andere verzocht *"een regeling in te stellen om het voor de metissen uit de periode van de Belgische kolonisatie en hun afstammelingen die in Congo, Rwanda, Burundi en andere landen wonen, makkelijker te maken de koloniale archieven in België te raadplegen"* en *"de directies en het gekwalificeerde personeel van de organisaties, de adoptiestructuren, de documentatie- en archiefcentra, de gemeenten en de andere Belgische vzw's (die een archief bezitten over de metiskinderen geboren gedurende de Belgische kolonisatie die naar België werden overgebracht in de periode 1959 tot 1962), aan te moedigen aan de betrokken metissen alle informatie over hun persoonlijke dossiers te bezorgen"*.
4. Het wetsvoorstel beoogt een rechtsgrond en een kader te scheppen voor de toegang tot archieven van zowel openbare als private instanties, voor personen die hun eigen gezin of hun familiegeschiedenis weer willen samenstellen na gedwongen grensoverschrijdende scheidingen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Een rechtmatigheidsgrond vaststellen (in de zin van artikel 6 van de AVG) voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de raadpleging van "koloniale archieven" om personen die na een gedwongen scheiding niet meer in hetzelfde land wonen, in staat te stellen hun gezin of hun familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen

5. Uit de toelichting bij het wetsontwerp blijkt dat het doel van het wetsvoorstel is een rechtmatigheidsgrond tot stand te brengen voor de raadpleging van archiefdocumenten die persoonsgegevens bevatten, teneinde *"de burgers die dat wensen het recht te geven om*

---

¹ Parl. Stuk, Kamer, zitting 2017-2018, 54-2952/007.

geloofwaardige informatie te verkrijgen over wat er met hun eigen familieleden is gebeurd, met het oog op het weer samenstellen van hun eigen gezin en van hun familiegeschiedenis."

6. De Autoriteit herinnert eraan dat **elke verwerking** van persoonsgegevens **moet steunen op een rechtsgrond** in de zin van artikel 6 AVG. Artikel 6 van de AVG vermeldt zes rechtsgronden voor de rechtmatigheid van de verwerking: de toestemming van de betrokkene², de noodzakelijkheid voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is³, het voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, de bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon⁴, de vervulling van een taak van algemeen belang die aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, en de noodzakelijkheid voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde⁵.
7. In de toelichting bij het wetsvoorstel en het commentaar bij de artikelen geven de opstellers van het wetsvoorstel aan dat het voorstel een rechtsgrond tot stand wil brengen overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG, namelijk het voldoen van de wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. **De Autoriteit neemt akte van dit voornemen om een wettelijke verplichting in te stellen voor de verwerkingsverantwoordelijken**, d.w.z. openbare en private instellingen en instanties die archieven bezitten die mensen in staat stellen om na gedwongen grensoverschrijdende gezinsscheidingen hun gezin of hun familiegeschiedenis weer samen te stellen.
8. Aangezien het doel van de opstellers van het wetsvoorstel is om het voor mensen die betrokken zijn geweest bij gedwongen grensoverschrijdende gezinsscheidingen, mogelijk te maken de archieven te raadplegen waarover zowel openbare als private instanties⁶ beschikken, is **de keuze** om een

² De toelichting bij het wetsvoorstel maakt duidelijk dat de toestemming van de betrokkene moeilijk de rechtmatigheidsgrond kan vormen voor het raadplegen van de archieven om iemands gezin of familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen na gedwongen grensoverschrijdende scheidingen: *"Hoe kan men de toestemming krijgen om het dossier te raadplegen van een vermoedelijke broer of zus, van wie men het bestaan niet kent en van wie niemand de identiteit niet [sic] mag vrijgeven?"* »

³ Deze rechtmatigheidsgrond is duidelijk niet van toepassing om de raadpleging van archieven op te baseren met het oog op het opnieuw samenstellen van iemands gezin of familiegeschiedenis na gedwongen grensoverschrijdende scheidingen.

⁴ Deze rechtmatigheidsgrond is duidelijk niet van toepassing om de raadpleging van archieven op te baseren met het oog op het opnieuw samenstellen van iemands gezin of familiegeschiedenis na gedwongen grensoverschrijdende scheidingen.

⁵ Deze rechtmatigheidsgrond (gerechtvaardigd belang) kan worden toegepast op verwerkingen die door overheidsinstanties worden uitgevoerd in het kader van de uitoefening van hun taken. Hij kan dus niet worden aangevoerd als basis voor het raadplegen van archieven van overheidsinstanties (zoals het Rijksarchief en de archieven van de FOD Buitenlandse Zaken).

⁶ Na te zijn gevraagd om aanvullende informatie over de opneming van "private instanties" in de werkingssfeer van het wetsvoorstel, antwoordde de afgevaardigde van de opstellers van het voorstel het volgende: *"De opstellers van het voorstel wensen inderdaad dat de werkingssfeer van de wet private instanties omvat. Dit vloeit ook voort uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (zaak Varnava e.a. t. Turkije van 18 september 2009). De verantwoordelijkheid van een staat bij het zoeken naar een vermiste persoon, beperkt zich niet tot zaken waarbij de staat verantwoordelijk wordt gehouden voor de verdwijning. De staat is verplicht belemmeringen voor het zoekwerk weg te nemen, om de last van het ophelderen van de feiten te verlichten. Het vereisen van de toestemming van een persoon die per definitie moeilijk traceerbaar is of die geen belang heeft bij het geven van zijn toestemming, vormt een ernstige belemmering voor de rechtmatige zoektocht naar informatie. Het lot en de opvang van mensen die door oorlog of andere omstandigheden van elkaar zijn gescheiden, worden echter bijna nooit alleen door overheidsinstanties geregeld. Private instanties spelen in dit verband ook vandaag nog een zeer belangrijke rol. Denk hierbij aan ngo's, kerken, religieuze congregaties, het Rode Kruis, burgerverenigingen, ondernemingen zoals industrieën en banken. Zij beschikken waarschijnlijk over archieven die jaren later de hereniging van gescheiden families mogelijk zullen maken. In de op 29 maart 2018 aangenomen resolutie van de Kamer van*

wettelijke verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke (namelijk de openbare en private instellingen die beschikken over relevante archieven ten aanzien van het beoogde doeleinde) in te stellen, **toereikend om het door het wetsvoorstel nagestreefde doel te bereiken**, d.w.z. "*de mogelijkheid bieden aan wie dat wenst om toegang te krijgen tot hen aanbelangende archiefdossiers, om hun traject en hun familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen*"⁷.

9. De Autoriteit herinnert eraan dat wil er sprake zijn van een wettelijke verplichting in de zin van artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG, **de verwerkingsverantwoordelijke niet de keuze mag hebben om de verplichting al dan niet na te leven**^{8,9}, en dat hij **niet over een ongerechtvaardigde beoordelingsmarge mag beschikken** met betrekking tot de manier waarop aan deze wettelijke verplichting wordt voldaan¹⁰.
10. De Autoriteit stelt vast dat de formulering van het wetsvoorstel zodanig is dat zij voor de openbare en private instellingen een wettelijke verplichting instelt. Artikel 2, §3 van het voorstel bepaalt immers:

---

volksvertegenwoordigers over de segregatie waarvan de metissen uit de periode van de Belgische kolonisatie in Afrika het slachtoffer zijn geweest, worden in overweging F een aantal mogelijk betrokken private instanties genoemd:

'F. brengt in herinnering dat een groot aantal metissen naar België werd overgebracht en dat sommigen van hen vervolgens zijn geadopteerd door Belgische gezinnen, werden ondergebracht in onthaalgezinnen of werden geplaatst in instellingen in het buitenland en over het hele Belgische grondgebied, bijvoorbeeld in:

a. Vlaanderen: Home Bambino in Schoten, Kasteel van Bloemendaal in Brugge, Sint-Anna-site van de Werken van Eerwaarde Heer Froidure aan De Hut in Sint-Genesius-Rode;

b. Brussel: tehuis van priester Desmet in Schaarbeek en tehuis Le Pilote in Sint-Pieters-Woluwe;

c. Wallonië: Œuvre d'adoption Thérèse Wantein Ottignies, Home Betty in Chimay en Château de l'Horloge in de regio Namen." (vertaald door de Autoriteit)

⁷ Parl. Stuk, gewone zitting 2021-2022, 55-2648/011, *Toelichting*, blz. 3.

⁸ Groep Artikel 29, advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, blz. 21.

⁹ In dit verband herinnert de Autoriteit eraan dat het dus niet voldoende is dat een norm een verwerking mogelijk maakt opdat deze verwerking kan worden beschouwd als "*noodzakelijk voor de nakoming van een wettelijke verplichting*". Voor zover het wetsvoorstel een rechtmatigheidsgrond tot stand wil brengen overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG, kan het wetsvoorstel er zich niet "toe beperken" de verwerkingsverantwoordelijken in staat te stellen toegang tot hun archieven te verlenen, zonder hen daartoe te dwingen. Indien de opstellers van het wetsvoorstel de verwerkingsverantwoordelijken (de private of openbare instanties die relevante archieven bezitten) niet wilden dwingen om toegang tot hun archieven te verlenen, lijkt het - op het eerste gezicht - dat dit enkel mogelijk is voor archieven van private instanties. Voor de raadpleging van archieven in het bezit van private instanties kan de verwerking eventueel worden beschouwd als "*noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen [...] van een derde*"; waarbij de derde, in dit geval de persoon is die toegang vraagt tot de archieven om zijn gezin of familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen na een gedwongen gezinsscheiding. Voordat hij toegang tot de archieven verleent op basis van deze rechtmatigheidsgrond, zal de verwerkingsverantwoordelijke (in dit geval de private instantie) een afweging moeten maken tussen de aanwezige belangen, grondrechten en fundamentele vrijheden, en zal hij alleen toegang kunnen geven indien het gerechtvaardigde belang van de persoon die toegang tot de archieven vraagt, niet zwaarder weegt dan de belangen of grondrechten en fundamentele vrijheden van de andere personen die bij die gegevensverwerking betrokken zijn. Indien de gegevensverwerking op deze rechtgrond is gebaseerd, mag de verwerkingsverantwoordelijke (private instantie die de archieven bezit) toegang tot de archieven verlenen, maar hoeft hij dit niet te doen. Wil de verwerkingsverantwoordelijke de gegevensverwerking op deze rechtmatigheidsgrond kunnen baseren, is het niet noodzakelijk dat een norm hem hiertoe machtigt.

Volgens het laatste lid van artikel 6, lid 1, van de AVG, geldt deze rechtmatigheidsgrond echter niet voor de verwerking van gegevens die plaatsvindt in het kader van een raadpleging van archieven die in het bezit zijn van overheidsinstellingen (overheidsinstanties).

Voor overheidsinstanties kunnen de gegevensverwerkingen die plaatsvinden in het kader van een raadpleging van archieven blijkbaar als rechtmatigheidsgrond, ofwel de wettelijke verplichting hebben (zoals door de opstellers van het ontwerp lijkt te worden beoogd), ofwel de uitoefening van een taak van openbare dienstverlening; dit zou impliceren dat hen door een wettelijke norm een nieuwe taak van openbare dienstverlening wordt toevertrouwd, die erin bestaat personen die een gedwongen gezinsscheiding hebben meegemaakt, te helpen hun gezin en familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen. De Autoriteit ziet echter niet in hoe het hun toevertrouwen van deze nieuwe taak van openbare dienstverlening, met inachtneming van de beginselen van legaliteit en niet-discriminatie, ertoe zou kunnen leiden dat deze instanties gemachtigd worden om toegang tot de archieven te verlenen, zonder dat zij daartoe verplicht worden.

¹⁰ Groep Artikel 29, advies 06/2014, over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, blz. 22.

"De in § 1 bedoelde overheid of instantie [n.d.r. de overheid of openbare dan wel private instanties die archieven bewaren die nuttige persoonsgegevens bevatten voor het weer samenstellen van het gezin of de familiegeschiedenis van mensen die te maken hebben gehad met gedwongen grensoverschrijdende gezinsscheidingen] is de verwerkingsverantwoordelijke. Die onderzoekt de aanvraag en geeft er gevolg aan, wanneer aan de in de §§ 1 en 2 vervatte voorwaarden is voldaan"

¹¹. Uit een gedachtewisseling met de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel blijkt dat "gevolg geven aan de aanvraag" twee handelingen van de verwerkingsverantwoordelijke impliceert:

- (i) in de archieven waarover hij beschikt, aanwijzen welke archieven de persoon die een verzoek doet om raadpleging, in staat stellen zijn gezin of familiegeschiedenis weer samen te stellen, en met name de archieven die dienen om *"een verwantschapsband met derden"* te bepalen, *"de identiteit van die derden"* te bepalen, *"een contact met die derden"* tot stand te brengen, en *"de omstandigheden van de gezinsscheiding"* te achterhalen.
- (ii) toegang geven tot die archieven.

11. Om elke dubbelzinnigheid te vermijden, om de voor de tekst vereiste voorspelbaarheid te waarborgen, en de beoordelingsmarge van de verwerkingsverantwoordelijken te beperken met betrekking tot de wijze waarop aan de wettelijke verplichting wordt voldaan, dient het volgende te gebeuren:

- Verduidelijken dat "gevolg geven aan de aanvraag" (artikel 2, §3, eerste lid) inhoudt dat (1) de relevante archieven worden geïdentificeerd, d.w.z. de archieven die dienen om het gezin of de familiegeschiedenis van de aanvrager¹² opnieuw samen te stellen en dat (2) toegang tot deze archieven wordt verleend. **Het wetsvoorstel moet gewijzigd worden om er deze verduidelijking in op te nemen.**
- In het dispositief van het wetsvoorstel *"de identiteit van die derden"* (artikel 2, §1, tweede lid, 2°, van het wetsvoorstel) vervangen door *"de identiteit van derden die een verwantschapsband hebben met de persoon die de archieven wil raadplegen om zijn gezin of zijn familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen"*.
- In het dispositief van het wetsvoorstel *"een contact met die derden"*¹³ (artikel 2, §1, tweede lid, 3°, van het wetsvoorstel) vervangen door *"de contactgegevens van derden die een*

¹¹ Onderstreping door de Autoriteit.

¹² Dit zijn met name archieven die dienen om een verwantschapsband met een derde vast te stellen, om de identiteit vast te stellen van een derde met wie de aanvrager een verwantschapsband heeft, om contactgegevens te achterhalen van een derde met wie de aanvrager een verwantschapsband heeft, en om de omstandigheden van de gezinsscheiding vast te stellen.

¹³ Naar aanleiding van een verzoek om aanvullende informatie over het soort gegevens dat wordt gebruikt om "een contact met die derden" tot stand te brengen, antwoordde de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel het volgende: *"Het gaat inderdaad om contactgegevens. De inlichtingen die zich in de archiefdossiers bevinden, zijn echter onvolledig en maken het systematisch niet mogelijk contact op te nemen met de betrokkenen. Het is de bedoeling van de opstellers om duidelijk te*

verwantschapsband hebben met de persoon die de archieven wil raadplegen om zijn gezin of zijn familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen”.

12. De Autoriteit neemt nota van het feit dat het wetsvoorstel het volgende bepaalt: *“Indien een archiefdocument persoonsgegevens bevat die niet tot het doel van § 1 strekken, stelt de verwerkingsverantwoordelijke een kopie van of een uittreksel uit dat document ter raadpleging beschikbaar waarop die gegevens onleesbaar zijn gemaakt.”* (artikel 2, §3, tweede lid). Deze vereiste vormt **een passende waarborg** ter bescherming van de rechten en vrijheden van derden.

B. Verzameling van persoonsgegevens om de persoon te identificeren die om raadpleging van de archieven heeft verzocht teneinde zijn gezin of zijn familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen, en informatieverstrekking aan de personen die in de geraadpleegde archiefdocumenten zijn geïdentificeerd

13. Het wetsvoorstel bepaalt dat het verzoek om raadpleging van de archieven met name moet bevatten: *“de identificatiegegevens van de aanvrager: zijn naam, voornamen, handtekening en rijksregisternummer”*. Het wetsvoorstel voegt eraan toe: *“Wie de buitenlandse nationaliteit heeft en niet over een Belgisch rijksregisternummer beschikt, moet een kopie ter hand stellen van een document dat de identiteit van de natuurlijke of rechtspersoon bevestigt krachtens het in de Staat van herkomst toepasselijke recht.”*
14. Gevraagd naar de concrete reden waarom het wetsvoorstel voorziet in (1) de verzameling van het rijksregisternummer van de personen die om raadpleging van de archieven verzoeken teneinde hun gezin en hun familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen, of (2) de verzameling van een kopie van een identiteitsdocument van de personen die om raadpleging van de archieven verzoeken en die niet beschikken over een Belgisch rijksregisternummer, benadrukt de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel dat **het doel** van deze informatieverzamelingen identiek is: **de in de geraadpleegde archiefdocumenten geïdentificeerde personen de mogelijkheid geven de identiteit te kennen van de persoon die de raadpleging heeft gedaan.**
15. Dit doel moet worden gelezen in het licht van artikel 2, §4, laatste lid, van het wetsvoorstel, dat bepaalt: *“De verwerkingsverantwoordelijke stelt die derden [n.v.r.: de derden die in de geraadpleegde archieven zijn geïdentificeerd] in kennis van de raadpleging en van hun recht om het door de aanvrager geraadpleegde dossier en de door hem geraadpleegde documenten kosteloos te raadplegen.”*

---

maken dat indien dergelijke gegevens beschikbaar zijn, zij aan de aanvrager moeten worden meegedeeld.” (vertaald door de Autoriteit)

16. Al lijkt het gerechtvaardigd om te bepalen dat de personen die zijn geïdentificeerd in de archieven die zijn geraadpleegd door een persoon die zijn gezin en familiegeschiedenis opnieuw wil samenstellen, in kennis worden gesteld van deze raadpleging en van hun recht om deze archieven te raadplegen, moet erop worden gewezen - zoals de afgevaardigde van de opstellers opmerkte naar aanleiding van een verzoek om aanvullende informatie - dat *"rekening houdend met de beperkte informatie die over het algemeen in de archieven beschikbaar is, met het feit dat de inlichtingen vaak gedateerd en onjuist zijn of dat er meerdere naamswijzigingen zijn (bijvoorbeeld in het geval van metissen)"*, de kans dat contact kan worden opgenomen met deze personen en dat zij kunnen worden geïnformeerd, in feite zeer klein is. Bovendien merkt de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel op dat *"wij voornemens zijn de 4e paragraaf te wijzigen. Er dient niet langer contact met de betrokkenen te worden opgenomen, maar de verwerkingsverantwoordelijken moeten het dossier voor hen ter beschikking houden."* **De Autoriteit neemt hiervan nota.**
17. De Autoriteit herinnert eraan dat de lidstaten er krachtens artikel 87 van de AVG voor moeten zorgen dat een nationaal identificatienummer (zoals een rijksregisternummer) alleen wordt gebruikt als er passende garanties voor de rechten en vrijheden van de betrokkene worden geboden. Dergelijke garanties houden met name in dat het **gebruik van een dergelijk nummer moet worden beperkt tot gevallen waarin het strikt noodzakelijk en evenredig is**, gezien het feit dat een dergelijk gebruik risico's voor de betrokkenen inhoudt.
18. Zoals de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voorganger in rechte van de Autoriteit, in haar aanbeveling nr. 3/2011 ook opmerkt, houdt de verzameling van kopieën van identiteitsdocumenten risico's op identiteitsdiefstal in, en moet deze derhalve vergezeld gaan van passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen¹⁴. Net zoals bij het gebruik van het rijksregisternummer, **moet het maken van een kopie van een identiteitsdocument worden beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk en evenredig is** ten aanzien van het doel dat ermee wordt nagestreefd.
19. De Autoriteit merkt op dat bij de analyse van de **noodzakelijkheid en evenredigheid** van de verzameling van het rijksregisternummer of van de kopie van het identiteitsdocument, er **rekening mee dient te worden gehouden** dat het in de praktijk **vaak (zeer) moeilijk is de personen te contacteren** die in de geraadpleegde archiefdocumenten zijn geïdentificeerd.

---

¹⁴ De Autoriteit herinnert er in ieder geval aan dat, overeenkomstig aanbeveling 03/2011 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt aanbevolen, in het geval van het kopiëren van een identiteitsdocument, te bepalen dat de kopie van de identiteitskaart wordt doorgehaald en dat de ontvanger erop moet worden vermeld, evenals het gebruik dat de ontvanger ervan mag maken; dit om elke conforme reproductie van de identiteitskaart te vermijden en het gebruik ervan voor ongeoorloofde doeleinden te voorkomen.

20. Naar aanleiding van een verzoek om aanvullende informatie waarin de Autoriteit vroeg te rechtvaardigen waarom het nodig was het rijksregisternummer of de kopie van het identiteitsdocument van de aanvrager te verzamelen, antwoordde de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel: *"Wij begrijpen dat het nagestreefde doel, namelijk de betrokkene in staat stellen de aanvrager te identificeren, kan worden bereikt zonder verwerking van het rijksregisternummer [en zonder verzameling van de kopie van het identiteitsdocument van personen met een buitenlandse nationaliteit die niet over een rijksregisternummer beschikken]. Wij zullen het voorstel dus wijzigen en het rijksregisternummer vervangen door de nationaliteit, de datum en geboorteplaats, zoals die vermeld staan op het identiteitsdocument. Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de overeenstemming van de gegevens tussen het identiteitsdocument en de aanvraag te verifiëren. Met deze nieuwe formulering kan ook de aparte regeling voor personen met een buitenlandse nationaliteit worden opgeheven."* (vertaald door de Autoriteit)
21. De Autoriteit **deelt deze analyse** van de opstellers van het wetsvoorstel, volgens welke het **niet nodig is het rijksregisternummer of de kopie van de identiteitskaart te verzamelen** van de persoon die om raadpleging van de archieven verzoekt.
22. Gezien de context (gedwongen grensoverschrijdende scheidingen en meervoudige naamswijzigingen van metissen uit de koloniale tijd) begrijpt de Autoriteit dat het nodig kan zijn om behalve de naam, voornamen en geboortedatum, ook de geboorteplaats en de nationaliteit van de aanvrager te verzamelen, zodat de verwerkingsverantwoordelijke, in voorkomend geval, de personen die zijn geïdentificeerd in de geraadpleegde documenten, op de hoogte kan brengen van het feit dat deze documenten zijn geraadpleegd, en van de identiteit van de persoon die deze heeft geraadpleegd. **Het wetsvoorstel moet dienovereenkomstig worden gewijzigd.**
23. Voorts merkt de Autoriteit op dat het wenselijk is om in het dispositief **het doel van deze gegevensverzameling op te nemen**, zodat het uitdrukkelijk omschreven is, zoals vereist in artikel 5, lid 1, punt b), van de AVG.

C. Het maken van kopieën van geraadpleegde documenten

24. Door erin te voorzien dat de raadpleging van de archieven noodzakelijkerwijs "ter plaatse"¹⁵ moet plaatsvinden, verbiedt het wetsvoorstel het maken van een kopie van de geraadpleegde archiefdocumenten. Naar aanleiding van een verzoek om informatie over de rechtvaardiging van dit verbod, antwoordde de afgevaardigde van de opstellers van het voorstel: *"De keuze om geen kopie van de documenten te verstrekken, heeft tot doel de betrokkenen te beschermen teneinde de circulatie*

---

¹⁵ Artikel 2, §3, laatste lid, van het wetsvoorstel.

van hun persoonsgegevens te beperken, terwijl tegelijkertijd het doel wordt nagestreefd om personen die van hun familie zijn gescheiden, te informeren. Wij zijn echter bereid om eventueel een amendement op te stellen indien deze maatregel te strikt zou blijken ten aanzien van de risico's die hij moet voorkomen." (vertaald door de Autoriteit)

25. De Autoriteit merkt op dat in het licht van de leeftijd van de betrokken derden (of zelfs hun overlijden) en de beperkte risico's voor derden die voortvloeien uit het maken van een kopie van de archiefdocumenten op basis waarvan de aanvrager zijn gezin en zijn familiegeschiedenis¹⁶ weer kan samenstellen, de maatregel om personen absoluut te verbieden een kopie van de door hen geraadpleegde documenten te maken, **verder lijkt te gaan dan wat noodzakelijk is** om de rechten van de in deze documenten geïdentificeerde personen te waarborgen.

OM DEZE REDENEN,

is de Autoriteit van mening dat de volgende aanpassingen in het wetsvoorstel moeten worden aangebracht:

- Verduidelijken dat "gevolg geven aan de aanvraag" (artikel 2, §3, eerste lid) inhoudt dat (1) de relevante archieven worden geïdentificeerd, d.w.z. de archieven die dienen om het gezin of de familiegeschiedenis van de aanvrager opnieuw samen te stellen, en dat (2) toegang tot deze archieven wordt verleend. Het wetsvoorstel dient te worden gewijzigd om er deze precisering in op te nemen (overwegingen 8-11);
- Vervangen van "*de identiteit van die derden*" (artikel 2, §1, tweede lid, 2°, van het wetsvoorstel) door "*de identiteit van derden die een verwantschapsband hebben met de persoon die de archieven wil raadplegen om zijn gezin of zijn familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen*" (overwegingen 8-11);
- Vervangen van "*een contact met die derden*"¹⁷ (artikel 2, §1, tweede lid, 3°, van het wetsvoorstel) door "*de contactgegevens van derden die een verwantschapsband hebben met de persoon die de*

¹⁶ Uiteraard het volgende in aanmerking nemend, overeenkomstig artikel 2, §3, tweede lid van het wetsvoorstel: "*Indien een archiefdocument persoonsgegevens bevat die niet tot het doel van § 1 strekken, stelt de verwerkingsverantwoordelijke een kopie van of een uittreksel uit dat document ter raadpleging beschikbaar waarop die gegevens onleesbaar zijn gemaakt* » (cf. boven).

¹⁷ Naar aanleiding van een verzoek om aanvullende informatie over het soort gegevens dat wordt gebruikt om "een contact met die derden" tot stand te brengen, antwoordde de afgevaardigde van de opstellers van het wetsvoorstel het volgende: "Het gaat inderdaad om contactgegevens. De inlichtingen die zich in de archiefdossiers bevinden, zijn echter onvolledig en maken het systematisch niet mogelijk contact op te nemen met de betrokkenen. Het is de bedoeling van de opstellers om duidelijk te maken dat indien dergelijke gegevens beschikbaar zijn, zij aan de aanvrager moeten worden meegedeeld." (vertaald door de Autoriteit)

archieven wil raadplegen om zijn gezin of zijn familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen"
(overwegingen 8-11);

- Schrappen van de verzameling van het rijksregisternummer en de kopie van een identiteitsdocument en, in voorkomend geval, deze vervangen door een verzameling van de volgende identificatiegegevens: naam, voornamen, geboortedatum en nationaliteit (overwegingen 14-22);
- Opnemen in het dispositief van het wetsvoorstel van het doel van de verzameling van de identificatiegegevens van de aanvrager, namelijk de in de geraadpleegde archiefdocumenten geïdentificeerde personen in staat stellen de identiteit te kennen van de persoon die de documenten heeft geraadpleegd (overwegingen 14 ; 23).

De Autoriteit is van oordeel dat het absolute verbod om een kopie te maken van de geraadpleegde archiefdocumenten in het kader van een onderzoek om iemands gezin en familiegeschiedenis opnieuw samen te stellen, verder gaat dan hetgeen noodzakelijk is om de rechten van de andere betrokken te waarborgen (overwegingen 24-25).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur